

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (EÚ) č. 661/2014**z 15. mája 2014,****ktorým sa mení nariadenie Rady (ES) č. 2012/2002, ktorým sa zriaďuje Fond solidarity Európskej únie**

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 175 tretí odsek a na jej článok 212 ods. 2,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru ⁽¹⁾,so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov ⁽²⁾,konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom ⁽³⁾,

keďže:

- (1) Fond solidarity Európskej únie (ďalej len „fond“) bol zriadený nariadením Rady (ES) č. 2012/2002 ⁽⁴⁾.
- (2) Pre Úniu je dôležité, aby mala k dispozícii pevný a flexibilný nástroj, ktorý jej umožní prejavíť solidaritu, vyslať jasný politický signál a poskytnúť skutočnú pomoc občanom postihnutým veľkými živelnými pohromami so závažnými dôsledkami pre hospodársky a sociálny rozvoj.
- (3) Uskutočňovaniu deklarovaneho úmyslu Únie pomáhať kandidátskym krajinám na ceste k stabilite a udržateľnému hospodárskemu a politickému rozvoju prostredníctvom jasnej európskej perspektívy by nemali brániť nepriaznivé dôsledky veľkých živelných pohrôm. Únia by preto mala naďalej prejavovať solidaritu s tretími krajinami, ktoré sú zapojené do rokovaní s Úniou o prístupení a s ktorými sa začala medzivládna konferencia o prístupení. Začlenenie týchto krajín do rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia si tak vyžaduje uplatnenie článku 212 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) ako dodatočného právneho základu.
- (4) Komisia by mala byť schopná rýchlo rozhodnúť o viazaní osobitných finančných zdrojov a ich čo najrýchlejšom uvoľnení. Administratívne postupy by mali byť zodpovedajúcim spôsobom upravené a obmedzené na nevyhnutné minimum. S týmto cieľom Európsky parlament, Rada a Komisia uzavreli 2. decembra 2013 Medziinštitucionálnu dohodu o rozpočtovej disciplíne, spolupráci v rozpočtových otázkach a riadnom finančnom hospodárení ⁽⁵⁾.

⁽¹⁾ Stanovisko z 10. decembra 2013 (zatiaľ neuverejnené v úradnom vestníku).

⁽²⁾ Stanovisko z 28. novembra 2013 (zatiaľ neuverejnené v úradnom vestníku).

⁽³⁾ Pozícia Európskeho parlamentu zo 16. apríla 2014 (zatiaľ neuverejnená v úradnom vestníku) a rozhodnutie Rady zo 6. mája 2014.

⁽⁴⁾ Nariadenie Rady (ES) č. 2012/2002 z 11. novembra 2002, ktorým sa zriaďuje Fond solidarity Európskej únie (Ú. v. ES L 311, 14.11.2002, s. 3).

⁽⁵⁾ Medziinštitucionálna dohoda z 2. decembra 2013 medzi Európskym parlamentom, Radou a Komisiou o rozpočtovej disciplíne, spolupráci v rozpočtových otázkach a riadnom finančnom hospodárení (Ú. v. EÚ C 373, 20.12.2013, s. 1).

- (5) Terminológia obsiahnutá v nariadení (ES) č. 2012/2002 a postupy v ňom stanovené by mali byť v súlade s ustanoveniami nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 966/2012 ⁽¹⁾.
- (6) Definícia živeľnej pohromy, ktorá určuje rozsah pôsobnosti nariadenia (ES) č. 2012/2002, by mala byť jednoznačná.
- (7) Škody spôsobené inými druhmi pohrôm, ktoré sú v dôsledku kaskádového efektu priamym následkom živeľnej pohromy, by sa na účely nariadenia (ES) č. 2012/2002 mali považovať za súčasť priamych škôd spôsobených danou živeľnou pohromou.
- (8) Aby bolo možné kodifikovať zavedený postup a aby sa zabezpečilo rovnaké zaobchádzanie so žiadosťami, mali by sa finančné príspevky z fondu udeľovať iba vo vzťahu k priamym škodám.
- (9) „Veľká živeľná pohroma“ v zmysle nariadenia (ES) č. 2012/2002 by sa mala ďalej vymedziť ako pohroma, ktorá spôsobila priame škody presahujúce finančne stanovený strop. Takéto škody by sa mali vyjadriť v cenách referenčného roku alebo ako percento hrubého národného dôchodku (HND) dotknutého štátu.
- (10) Aby sa lepšie zohľadnil osobitný charakter živeľných pohrôm, ktoré síce majú závažné dôsledky pre hospodársky a sociálny rozvoj príslušných regiónov, no nedosahujú minimálne hodnoty potrebné na čerpanie finančného príspevku z fondu, mali by sa kritériá pre regionálne živeľné pohromy určovať na základe škôd vyčísliteľných pomocou regionálneho hrubého domáceho produktu (HDP), pričom špecifická štrukturálna, sociálna a hospodárska situáciou, ktorú sťažujú osobitosti Guadeloupe, Francúzskej Guyany, Martiniku, Réunionu, Mayotte, Svätého Martina, Azor, Madeiry a Kanárskych ostrovov ako najvzdialenejších regiónov v zmysle článku 349 ZFEÚ, opodstatňuje zavedenie osobitného stropu pre tieto regióny vo výške 1 % HDP ako výnimky. Tieto kritériá by sa mali stanoviť jasným a jednoduchým spôsobom, aby sa znížila pravdepodobnosť podávania žiadostí, ktoré nespĺňajú požiadavky stanovené v nariadení (ES) č. 2012/2002.
- (11) Na účely stanovenia priamych škôd by sa mali použiť údaje v harmonizovanom formáte poskytnuté Eurostatom, s cieľom umožniť spravodlivé zaobchádzanie so žiadosťami.
- (12) Fond by mal prispievať na opätovné uvedenie infraštruktúry do fungujúceho stavu, na vyčistenie pohromou postihnutých oblastí a na náklady na záchranné práce a dočasné ubytovanie pre postihnuté obyvateľstvo počas celého vykonávacieho obdobia. Význam pojmu opätovné uvedenie infraštruktúry do fungujúceho stavu by sa mal vymedziť, a mala by sa určiť miera, do ktorej môže fond prispievať na súvisiace náklady. Je tiež nutné vymedziť časové obdobie, počas ktorého možno považovať ubytovanie pre osoby, ktoré v dôsledku živeľnej pohromy stratili domov, za dočasné.
- (13) Pokiaľ ide o daň z pridanej hodnoty, ustanovenia nariadenia (ES) č. 2012/2002 by sa mali zosúladiť so všeobecnou politikou Únie v oblasti financovania.
- (14) Malo by sa tiež upresniť, do akej miery môžu oprávnené opatrenia zahŕňať výdavky na technickú pomoc.
- (15) Aby sa vylúčilo, že prijímajúce štáty budú mať zo zásahu prostredníctvom fondu čistý zisk, mali by sa stanoviť podmienky, za ktorých môžu opatrenia financované fondom vytvárať príjmy.

⁽¹⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 966/2012 z 25. októbra 2012, o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie, a zrušení nariadenia Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002 (Ú. v. EÚ L 298, 26.10.2012, s. 1).

- (16) Určité druhy živelných pohrôm, ako sú napríklad suchá, sa vyvíjajú dlhšiu dobu, kým sa prejavia ich účinky. Je potrebné prijať ustanovenia s cieľom umožniť využívať fond aj v takýchto prípadoch.
- (17) Je dôležité zabezpečiť, aby oprávnené štáty vynaložili potrebné úsilie na prevenciu vzniku živelných pohrôm a zmierňovanie ich účinkov, okrem iného plným vykonávaním príslušných právnych predpisov Únie v oblasti prevencie a zvládania rizík pohrôm a využívaním dostupných finančných prostriedkov Únie na príslušné investície. Mali by sa preto prijať ustanovenia, ktoré by umožňovali, že nedodržanie príslušných právnych predpisov Únie v oblasti prevencie a zvládania rizík pohrôm, potvrdené konečným rozsudkom Súdneho dvora Európskej únie, zo strany členského štátu, ktorý už v minulosti získal finančný príspevok z fondu na živelnú pohromu, povedie k zamietnutiu jeho žiadosti alebo k zníženiu výšky finančného príspevku v prípade ďalšej žiadosti týkajúcej sa živelnej pohromy rovnakého charakteru.
- (18) Je možné, že členské štáty v prípade živelnej pohromy potrebujú finančnú podporu rýchlejšie ako je možné pri bežnom postupe. Na tento účel je vhodné umožniť, aby na žiadosť dotknutého členského štátu bola poskytnutá zálohová platba krátko po predložení žiadosti o finančný príspevok z fondu Komisii. Záloha by nemala prekročiť určitú sumu a jej výška by sa mala zohľadniť pri vyplácaní konečnej výšky finančného príspevku. Neoprávnené vyplatené zálohy by mal členský štát vrátiť v stanovenej krátkej lehote. Vyplatenie zálohy by nemalo ovplyvniť výsledok konečného rozhodnutia o uvoľnení prostriedkov z fondu.
- (19) Administratívne postupy na vyplatenie finančného príspevku, by mali byť čo najjednoduchšie a z časového hľadiska čo najúčinnejšie. Pokiaľ ide o členské štáty, vykonávacie akty, na základe ktorých sa udeľuje finančný príspevok, by preto mali zahŕňať podrobné ustanovenia týkajúce sa použitia uvedeného finančného príspevku z fondu. Pokiaľ však ide o prijímajúce štáty, ktoré ešte nie sú členskými štátmi, z právnych dôvodov by sa mali zachovať samostatné dohody o vykonávaní.
- (20) Komisia by mala vydať usmernenia, aby pomohla členským štátom v súvislosti s otázkou, ako efektívne pristupovať k fondu a využívať ho a ako sa čo najjednoduchšie uchádzať o pomoc z fondu.
- (21) Nariadením (EÚ, Euratom) č. 966/2012 sa zaviedli zmeny v zdieľanom a nepriamom hospodárení, vrátane osobitných požiadaviek na predkladanie správ, ktoré by sa mali zohľadniť. V rámci povinnosti predkladať správy by sa malo zohľadňovať krátke vykonávacie obdobie pre operácie fondu. Pri postupoch určovania orgánov zodpovedných za riadenie a kontrolu fondov Únie by sa mala zohľadňovať povaha nástroja a tieto postupy by nemali byť dôvodom na oneskorené vyplatenie finančného príspevku z fondu. Je preto nevyhnutné odchyliť sa od nariadenia (EÚ, Euratom) č. 966/2012.
- (22) Je potrebné prijať ustanovenia s cieľom zabrániť dvojitému financovaniu operácií financovaných z fondu prostredníctvom iných finančných nástrojov Únie alebo prostredníctvom medzinárodných právnych nástrojov slúžiacich na kompenzáciu konkrétnych škôd.
- (23) Vyhlásenie o výdavkoch, ktoré krajiny pokryli z finančného príspevku z fondu, by malo byť čo najjednoduchšie. V priebehu implementácie finančného príspevku by sa mal preto pre krajiny, ktoré nie sú členmi eurozóny, uplatňovať jednotný výmenný kurz.
- (24) S cieľom zabezpečiť jednotné podmienky vykonávania nariadenia (ES) č. 2012/2002 by sa mali Komisii udeliť vykonávacie právomoci, pokiaľ ide o rozhodnutia o jednotlivých finančných príspevkoch alebo zálohových platbách z fondu pre oprávnené štáty.
- (25) Ustanovenia nariadenia (ES) č. 2012/2002, ktorými sa riadi ochrana finančných záujmov Únie, by mali byť konkrétnejšie, aby sa jasne vymedzili opatrenia zamerané na prevenciu, zisťovanie a vyšetrovanie nezrovnalostí, spätné získavanie stratených, chybné vyplatených alebo nesprávne použitých peňažných prostriedkov.

- (26) Keďže ciele tohto nariadenia, a to zaistiť na úrovni Únie solidárne opatrenia na podporu štátov postihnutých živelnou pohromou, nie je možné uspokojivo dosiahnuť ad hoc na úrovni samotných členských štátov, ale z dôvodov uplatnenia systematickej, pravidelnej a spravodlivej metódy poskytovania finančnej podpory s účasťou všetkých členských štátov podľa ich kapacít ich možno lepšie dosiahnuť na úrovni Únie, môže Únia prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 Zmluvy o Európskej únii. V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku toto nariadenie neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie týchto cieľov.
- (27) Nariadenie (ES) č. 2012/2002 by sa preto malo zodpovedajúcim spôsobom zmeniť,

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Zmeny

Nariadenie (ES) č. 2012/2002 sa mení takto:

1. Článok 2 sa nahrádza takto:

„Článok 2

1. Na požiadanie členského štátu alebo krajiny zapojenej do rokovanií s Úniou o prístupí (ďalej len „oprávnený štát“) sa môže pomoc z fondu uvoľniť v prípade, že veľká alebo regionálna živelná pohroma na území tohto oprávneného štátu alebo susedného oprávneného štátu má závažné následky pre životné podmienky, prírodné prostredie alebo hospodárstvo v jednom alebo viacerých regiónoch uvedeného oprávneného štátu. Priame škody vzniknuté ako priamy následok živelnej pohromy, sa považujú za súčasť škôd spôsobených uvedenou živelnou pohromou.

2. Na účely tohto nariadenia ‚veľká živelná pohroma‘ je akákoľvek živelná pohroma, ktorej následkom sú v oprávnenom štáte priame škody odhadované vo výške viac ako 3 000 000 000 EUR v cenách roku 2011 alebo viac ako 0,6 % jeho hrubého národného dôchodku (HND).

3. Na účely tohto nariadenia ‚regionálna živelná pohroma‘ je akákoľvek živelná pohroma, ktorej následkom sú v regióne na úrovni NUTS 2 oprávneného štátu priame škody presahujúce 1,5 % hrubého domáceho produktu (HDP) uvedeného regiónu.

Odchylné od prvého pododseku, ak je dotknutý región, v ktorom došlo k živelnej pohrome, najvzdialenejším regiónom v zmysle článku 349 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, ‚regionálna živelná pohroma‘ znamená akákoľvek živelnú pohromu, ktorej následkom sú priame škody presahujúce 1 % HDP uvedeného regiónu.

Keď sa živelná pohroma týka viacerých regiónov na úrovni NUTS 2, stanoví sa strop z priemeru HDP v týchto regiónoch váženého podľa podielu celkových škôd v každom regióne.

4. Pomoc z fondu sa môže uvoľniť aj v prípade akejkoľvek živelnej pohromy v oprávnenom štáte, ktorá je veľkou živelnou pohromou aj v susednom oprávnenom štáte.

5. Na účely tohto článku sa používajú harmonizované štatistické údaje poskytované Eurostatom.“

2. Článok 3 sa mení takto:

a) Odseky 1, 2 a 3 sa nahrádzajú takto:

„1. Pomoc sa poskytuje vo forme finančného príspevku z fondu. V súvislosti s každou živelnou pohromou sa oprávnenému štátu udelí samostatný finančný príspevok.

2. Cieľom fondu je dopĺňať úsilie dotknutých štátov a pokryť časť ich verejných výdavkov, aby sa oprávnenému štátu v závislosti od druhu živelnej pohromy poskytla pomoc pri uskutočňovaní týchto základných núdzových operácií a opatrení na obnovu:

a) opätovné uvedenie infraštruktúry a závodov v odvetví energetiky, vodného a odpadového hospodárstva, telekomunikácií, dopravy, zdravotníctva a školstva do fungujúceho stavu;

b) poskytnutie dočasného ubytovania a financovanie záchranných prác zabezpečujúcich potreby postihnutého obyvateľstva;

c) zabezpečenie preventívnej infraštruktúry a opatrení na ochranu kultúrneho dedičstva;

d) vyčistenie pohromou postihnutých oblastí, vrátane prírodných oblastí, pokiaľ možno v súlade s ekosystémovými prístupmi, ako aj bezodkladná obnova postihnutých prírodných oblastí s cieľom zamedziť okamžitým účinkom erózie pôdy.

Na účely písmena a) ‚opätovné uvedenie do fungujúceho stavu‘ je uvedenie infraštruktúry a závodov do stavu pred živelnou pohromou. Ak z právneho hľadiska nie je možné a z hospodárskeho hľadiska nie je opodstatnené uvedenie do stavu pred živelnou pohromou, alebo ak sa prijímajúci štát rozhodne premiestniť postihnutú infraštruktúru alebo závody či zlepšiť ich funkčnosť, aby posilnil ich odolnosť v prípade výskytu ďalších živelných pohrôm, z fondu môže prispieť na náklady spojené s obnovou iba do výšky odhadovaných nákladov na obnovu ich status *quo ante*.

Náklady, ktoré prekročia náklady uvedené v druhom pododseku, financuje prijímajúci štát z vlastných prostriedkov, alebo ak je to možné, z iných prostriedkov Únie.

Na účely písmena b) ‚dočasné ubytovanie‘ je ubytovanie, ktoré sa poskytuje dovtedy, kým dotknuté obyvateľstvo nie je schopné vrátiť sa do svojich pôvodných obydľí po ich oprave alebo rekonštrukcii.

3. Platby z fondu sú obmedzené na financovanie opatrení, ktoré zmierňujú nepoistiteľné škody, a vracajú sa, ak náklady na odstránenie škôd následne zaplatí tretia strana v súlade s článkom 8 ods. 4.“

b) Dopĺňajú sa tieto odseky:

„4. Daň z pridanej hodnoty (DPH) nie je oprávneným výdavkom určitej činnosti, okrem prípadu, ak je nenávratná podľa vnútroštátnych právnych predpisov o DPH.

5. Technická pomoc pri riadení, monitorovaní, poskytovaní informácií a pri komunikácii, riešení sťažností, kontrole a audite nie je oprávnená na finančný príspevok z fondu.

Náklady týkajúce sa prípravy a vykonávania operácií uvedených v odseku 2, vrátane nákladov týkajúcich sa základných technických expertíz, sú oprávnené ako súčasť projektových nákladov.

6. Ak z operácií uvedených v odseku 2 s finančným príspevkom z fondu vznikne príjem, celkový finančný príspevok z fondu nesmie presiahnuť celkové čisté náklady prijímajúceho štátu na núdzové operácie a opatrenia na obnovu. Prijímajúci štát zahrnie na tento účel do správy o implementácii finančného príspevku z fondu podľa článku 8 ods. 3 vyhlásenie.

7. 1. októbra každého roka by mala zostať k dispozícii najmenej štvrtina ročnej sumy fondu, aby bolo možné uhradiť potreby, ktoré sa vyskytnú do konca daného roka.“

3. Článok 4 sa mení takto:

a) Odsek 1 sa nahrádza takto:

„1. Čo najskôr, najneskôr však do dvanástich týždňov od prvých škôd spôsobených živelnou pohromou, môžu zodpovedné vnútroštátne orgány oprávneného štátu predložiť Komisii žiadosť o finančný príspevok z fondu pod podmienkou, že poskytnú všetky dostupné informácie týkajúce sa prinajmenšom:

a) celkových priamych škôd spôsobených živelnou pohromou a ich dôsledkov pre postihnuté obyvateľstvo, hospodárstvo a životné prostredie;

b) odhadovaných nákladov na operácie podľa článku 3 ods. 2;

c) akýchkoľvek iných zdrojov financovania z Únie;

d) akýchkoľvek iných vnútroštátnych alebo medzinárodných zdrojov financií, vrátane krytia z verejných a súkromných poisťok, ktoré by mohli prispieť k financovaniu nákladov na odstraňovanie škôd;

e) krátkeho opisu vykonávania právnych predpisov Únie týkajúcich sa prevencie a zvládania rizík pohrôm v súvislosti s povahou živelnej pohromy;“.

b) Vkladajú sa tieto odseky:

„1a. Zodpovedné vnútroštátne orgány môžu v odôvodnených prípadoch po termíne uvedenom v odseku 1 predložiť ďalšie informácie, aby doplnili alebo aktualizovali ich žiadosť.

1b. Komisia vypracuje usmernenia o tom, ako efektívne pristupovať k fondu a využívať ho. Tieto usmernenia sa vypracujú do 30. septembra 2014 a budú zahŕňať podrobné informácie o postupoch prípravy žiadosti, vrátane požiadaviek na informácie, ktoré sa majú predložiť Komisii. Usmernenia sa zverejnia na webových stránkach príslušného generálneho riaditeľstva Komisie a Komisia zabezpečí ich sprostredkovanie oprávneným štátom.

1c. V prípade postupne sa rozvíjajúcej živelnej pohromy sa lehota uvedená v odseku 1 počíta odo dňa, keď orgány verejnej moci oprávneného štátu prvýkrát urobili oficiálne kroky proti dôsledkom živelnej pohromy alebo odo dňa, keď vyhlásili stav pohotovosti.“

c) Odseky 2 až 5 sa nahrádzajú takto:

„2. Na základe informácií uvedených v ods. 1 a všetkých objasnení, ktoré má poskytnúť oprávnený štát, Komisia posúdi, či sú splnené podmienky na uvoľnenie prostriedkov z fondu a čo najskôr určí výšku akéhokoľvek možného finančného príspevku v rámci možností dostupných finančných zdrojov, najneskôr však do šiestich týždňov po prijatí žiadosti počnúc dňom prijatia úplnej žiadosti a s výnimkou času potrebného na preklad.

Ak Komisia rozhodne o finančnom príspevku z fondu na živelnú pohromu, ktorá patrí do rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia, na základe žiadosti prijatej po 28. júni 2014, ďalšiu žiadosť o finančný príspevok týkajúcu sa živelnej pohromy rovnakého charakteru môže zamietnuť alebo môže znížiť sumu, ktorá sa má uvoľniť, v prípade, že členský štát je predmetom konania o nesplnenie povinnosti a Súdny dvor Európskej únie vyhlásil konečný rozsudok, že dotknutý členský štát nevykonal právne predpisy Únie týkajúce sa prevencie a zvládania rizík pohrôm, ktoré priamo súvisia s povahou vzniknutej živelnej pohromy.

Komisia posudzuje všetky žiadosti o finančný príspevok z fondu spravodlivo.

3. Ak Komisia dospela k záveru, že podmienky pre poskytovanie finančného príspevku z fondu sú splnené, bezodkladne predloží Európskemu parlamentu a Rade potrebné návrhy na uvoľnenie prostriedkov z fondu a na schválenie zodpovedajúcich rozpočtových prostriedkov. Uvedené návrhy obsahujú:

- a) všetky dostupné informácie uvedené v odseku 1;
- b) všetky ďalšie relevantné informácie, ktoré má Komisia;
- c) preukázanie toho, že sú splnené podmienky uvedené v článku 2, a
- d) zdôvodnenie navrhnutých súm.

Rozhodnutie o uvoľnení prostriedkov z fondu prijímú spoločne Európsky parlament a Rada čo najskôr po predložení návrhu Komisie.

Komisia na jednej strane a Európsky parlament a Rada na strane druhej sa snažia o to, aby čas na uvoľnenie prostriedkov z fondu bol čo najkratší.

4. Hneď ako Európsky parlament a Rada uvoľnia rozpočtové prostriedky, Komisia prijme prostredníctvom vykonávacieho aktu rozhodnutie o udelení finančného príspevku z fondu a tento finančný príspevok bezodkladne vyplátí v jednej splátke prijímacému štátu. Ak bola záloha vyplatená podľa článku 4a, vyplátí sa iba zostávajúca suma.

5. Obdobie oprávnenosti výdavkov sa začína v deň uvedený v odseku 1, keď došlo k prvým škodám. V prípade postupne sa rozvíjajúcej živelnej pohromy sa obdobie oprávnenosti výdavkov začína v deň uvedený v odseku 1c, keď orgány verejnej moci oprávneného štátu prvýkrát urobili oficiálne kroky proti dôsledkom živelnej pohromy alebo odo dňa, keď vyhlásili stav pohotovosti.“

4. Vkladá sa tento článok:

„Článok 4a

1. Členský štát môže pri predkladaní žiadosti o finančný príspevok z fondu Komisii požiadať o vyplatenie zálohy. Komisia predbežne posúdi, či žiadosť spĺňa podmienky stanovené v článku 4 ods. 1 a overí dostupnosť rozpočtových prostriedkov. Ak sú tieto podmienky splnené a sú dostupné dostatočné finančné zdroje, Komisia môže prostredníctvom vykonávacieho aktu prijať rozhodnutie o poskytnutí zálohy a bezodkladne ju vyplatiť ešte predtým, ako sa prijme rozhodnutie uvedené v článku 4 ods. 4. Vyplatenie zálohy nepredurčuje konečné rozhodnutie o uvoľnení prostriedkov z fondu.

2. Výška zálohy nepresiahne 10 % predpokladanej výšky finančného príspevku a v žiadnom prípade nepresiahne 30 000 000 EUR. Potom, ako sa stanoví konečná výška finančného príspevku, Komisia pred vyplatením zostávajúcej sumy finančného príspevku zohľadní sumu zálohy. Komisia bude vymáhať vrátenie neoprávnene vyplatených záloh.

3. Akékoľvek splatenie sumy, ktorá sa má vrátiť do všeobecného rozpočtu Únie, sa uskutoční pred dátumom splatnosti uvedeným v príkaze na vymáhanie pohľadávok vypracovanom v súlade s článkom 78 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 966/2012 (*). Dátumom splatnosti je posledný deň druhého mesiaca nasledujúceho po vydaní príkazu.

4. Komisia pri prijímaní návrhu všeobecného rozpočtu Únie na daný rozpočtový rok, ak je to potrebné s cieľom zabezpečiť včasnú dostupnosť rozpočtových zdrojov, navrhne Európskemu parlamentu a Rade uvoľniť sumu z fondu do maximálnej výšky 50 000 000 EUR na vyplatenie záloh a navrhne zahrnúť do všeobecného rozpočtu Únie zodpovedajúce rozpočtové prostriedky.

Rozpočtové pravidlá sú v súlade so stropmi uvedenými v článku 10 ods. 1 nariadenia Rady (EÚ, Euratom) č. 1311/2013 (**).

(*) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 966/2012 z 25. októbra 2012, o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie, a zrušení nariadenia Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002 (Ú. v. EÚ L 298, 26.10.2012, s. 1).

(**) Nariadenie Rady (EÚ, Euratom) č. 1311/2013 z 2. decembra 2013, ktorým sa ustanovuje viacročný finančný rámec na roky 2014 – 2020 (Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 884).“

5. Článok 5 sa nahrádza takto:

„Článok 5

1. Vykonávací akt prijatý podľa článku 4 ods. 4 obsahuje v prílohe podrobné ustanovenia o použití finančného príspevku z fondu.

V týchto ustanoveniach sa opíše najmä druh operácií financovaných z fondu a miesto ich vykonávania na základe návrhu, ktorý predložil oprávnený štát.

2. Pred vyplatením finančného príspevku z fondu oprávnenému štátu, ktorý nie je členským štátom, Komisia uzavrie s týmto štátom dohodu o delegovaní, v ktorej sa stanovia podrobné ustanovenia o použití finančného príspevku z fondu uvedeného v odseku 1 v súlade s nariadením (EÚ, Euratom) č. 966/2012 a delegovaným nariadením Komisie (EÚ) č. 1268/2012 (*), ako aj so záväzkami týkajúcimi sa prevencie a zvládania rizík živelných pohrôm.

3. Zodpovednosť za výber jednotlivých opatrení a použitie finančného príspevku z fondu má prijímajúci štát, a to v súlade s týmto nariadením, najmä s článkom 3 ods. 2 a 3, s vykonávacím aktom uvedeným v článku 4 ods. 4 a prípadne s dohodou o delegovaní uvedenou v odseku 2 tohto článku.

4. Finančný príspevok z fondu určený pre členský štát sa použije v rámci zdieľaného hospodárenia v súlade s nariadením (EÚ, Euratom) č. 966/2012. Finančný príspevok z fondu určený pre oprávnený štát, ktorý nie je členským štátom, sa použije v rámci nepriameho hospodárenia v súlade s uvedeným nariadením.

5. Za riadenie operácií podporovaných z fondu a za ich finančnú kontrolu sú zodpovedné prijímajúce štáty bez toho, aby tým bola dotknutá zodpovednosť Komisie za plnenie všeobecného rozpočtu Únie. Medzi opatrenia, ktoré prijímajú, patrí:

a) overenie, či riadiace a kontrolné opatrenia boli prijaté a vykonávané tak, aby sa zabezpečilo, že použitie finančných prostriedkov Únie prebieha efektívne a správne, v súlade so zásadami riadneho finančného hospodárenia;

b) overenie, či sa financované činnosti vykonávajú riadnym spôsobom;

c) zabezpečenie, aby boli financované výdavky podložené podpornou dokumentáciou, ktorá sa dá overiť, a realizované správnym a riadnym spôsobom;

d) prevencia, zisťovanie a náprava nezrovnalostí a vymáhanie neoprávnene vyplatených prostriedkov, prípadne spolu s úrokmi z omeškania. O všetkých takýchto nezrovnalostiach, ako aj o priebežnom pokroku administratívnych a súdnych konaní informujú Komisiu.

6. Prijímajúce štáty určia orgány zodpovedné za riadenie a kontrolu operácií podporovaných z fondu v súlade s článkami 59 a 60 nariadenia (EÚ, Euratom) č. 966/2012. Zohľadnia pritom kritériá pre vnútorné prostredie, kontrolné činnosti, poskytovanie informácií a komunikáciu a monitorovanie. Členské štáty môžu určiť orgány, ktoré už boli určené na základe nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1303/2013 (**).

Pri predkladaní správy a výkazu podľa článku 8 ods. 3 tohto nariadenia poskytnú uvedené určené orgány Komisii informácie uvedené v článku 59 ods. 5 alebo článku 60 ods. 5 nariadenia (EÚ, Euratom) č. 966/2012 pokrývajúce celé vykonávacie obdobie.

7. Keď sa zistí nezrovnalosť, prijímajúci štát vykoná potrebné finančné opravy. Tieto opravy vykonané prijímajúcim štátom spočívajú v zrušení celého finančného príspevku z fondu alebo jeho časti. Prijímajúci štát vymôže úhradu akejkoľvek sumy stratenej na základe zistenej nezrovnalosti.

8. Bez toho, aby boli dotknuté právomoci Dvora audítorov alebo kontrol vykonávaných prijímajúcim štátom podľa vnútroštátnych zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení, môže Komisia v prípade opatrení financovaných z fondu vykonávať kontroly na mieste. Komisia o tom informuje prijímajúci štát, aby jej poskytol všetku potrebnú pomoc. Na takýchto kontrolách sa môžu zúčastniť úradníci alebo iní zamestnanci dotknutého členského štátu.

9. Prijímajúci štát zabezpečuje, aby bola celá podporná dokumentácia, ktorá sa týka realizovaných výdavkov, uchovaná pre potreby Komisie a Dvora audítorov počas troch rokov po ukončení pomoci poskytovanej z fondu.

(*) Delegované nariadenie Komisie (EÚ) č. 1268/2012 z 29. októbra 2012 o pravidlách uplatňovania nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 966/2012 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie (Ú. v. EÚ L 362, 31.12.2012, s. 1).

(**) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1303/2013 zo 17. decembra 2013, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Európskom poľnohospodárskom fonde pre rozvoj vidieka a Európskom námornom a rybárskom fonde a ktorým sa stanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde a Európskom námornom a rybárskom fonde, a ktorým sa zrušuje nariadenie Rady (ES) č. 1083/2006 (Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 320).“

6. Článok 6 sa nahrádza takto:

„Článok 6

1. Prijímajúci štát je zodpovedný za koordináciu finančného príspevku z fondu na operácie uvedené v článku 3 na jednej strane s pomocou z európskych štrukturálnych a investičných fondov, Európskej investičnej banky a iných finančných nástrojov Únie na strane druhej.

2. Prijímajúci štát zabezpečí, aby sa výdavky hradené v súlade s týmto nariadením neuhrádzali prostredníctvom iných finančných nástrojov Únie, najmä prostredníctvom nástrojov politiky súdržnosti, poľnohospodárskej alebo rybárskej politiky.

3. Škody odstránené prostredníctvom nástrojov Únie alebo medzinárodných nástrojov určených na náhradu konkrétnych škôd nie sú oprávnené na pomoc z fondu na ten istý účel.“

7. Článok 7 sa nahrádza takto:

„Článok 7

Operácie financované z fondu sú v súlade s ustanoveniami zmluvy a s nástrojmi prijatými podľa nej, s politikami a opatreniami Únie, najmä v oblasti finančného hospodárenia, verejného obstarávania, ochrany životného prostredia, prevencie a zvládania rizík živelných pohrôm, prispôsobenia sa zmene klímy, vrátane ekosystémových prístupov, ak je to vhodné, a s nástrojmi predvstupovej pomoci. Operácie financované z fondu prispievajú podľa možnosti k cieľom politik Únie v uvedených oblastiach.“

8. Články 8 a 9 sa nahrádzajú takto:

„Článok 8

1. Finančný príspevok z fondu sa použije do osemnástich mesiacov odo dňa, v ktorom Komisia vyplatila celú sumu pomoci. Prijímajúci štát vráti Komisii akúkoľvek časť finančného príspevku, ktorá nebola použitá v tejto lehote alebo o ktorej sa zistí, že bola použitá na neoprávnené operácie.

2. Prijímajúce štáty sa usilujú o každú možnú náhradu od tretích osôb.

3. Najneskôr do šiestich mesiacov po uplynutí osemnásťmesačného obdobia uvedeného v odseku 1 predloží prijímajúci štát správu o implementácii finančného príspevku z fondu, spolu s vyhlásením odôvodňujúcim výdavky, v ktorej sa uvedú všetky ďalšie zdroje financovania získané na dané operácie, vrátane vyplatených poistiek a náhrad od tretích strán.

V správe o implementácii sa podrobne opíšu:

- a) preventívne opatrenia prijaté alebo navrhnuté prijímajúcim štátom s cieľom obmedziť škody v budúcnosti a v maximálnej možnej miere zabrániť opakovaniu podobných živelných pohrôm vrátane využitia štrukturálnych a investičných fondov Únie na tento účel;
- b) stav vykonávania relevantných právnych predpisov Únie týkajúcich sa prevencie a zvládania rizík pohrôm;
- c) skúsenosti získané počas živelnej pohromy a prijaté alebo navrhované opatrenia týkajúce sa zaistenia ochrany životného prostredia a pružnosti, pokiaľ ide o zmenu klímy a živelné pohromy a
- d) akékoľvek iné informácie o preventívnych a zmierňujúcich opatreniach prijatých v súvislosti s povahou živelnej pohromy.

K správe o implementácii musí byť priložené stanovisko nezávislého auditného subjektu vypracované v súlade s medzinárodne uznávanými auditorskými štandardmi, o tom, že výkaz odôvodňujúci výdavky podáva verný a poctivý obraz a že finančný príspevok z fondu je zákonný a správny, v súlade s článkom 59 ods. 5 a článkom 60 ods. 5 nariadenia (EÚ, Euratom) č. 966/2012.

Na záver postupu uvedeného v prvom pododseku Komisia vykoná uzávierku pomoci poskytovanej z fondu.

4. Keď náklady na odstránenie škôd následne uhradí tretia strana, Komisia požiada prijímajúci štát o náhradu zodpovedajúcej sumy finančného príspevku z fondu.

Článok 9

V žiadostiach o finančný príspevok z fondu a vo vykonávacích aktoch uvedených v článku 4 ods. 4, ako aj v dohode o delegovaní, v správach a vo všetkých ostatných súvisiacich dokumentoch sa všetky sumy vyjadrujú v eurách.

Sumy výdavkov vynaložených v národných menách sa prepočítajú na eurá s použitím výmenných kurzov uverejnených v sérii C *Úradného vestníka Európskej únie* v deň, keď Komisia prijme príslušný vykonávací akt. Ak v deň, keď Komisia prijme príslušný vykonávací akt, nie je v *Úradnom vestníku Európskej únie* zverejnený žiadny výmenný kurz, prepočet sa vykoná na základe priemeru mesačných účtovných kurzov stanovených Komisiou pre dané obdobie. V priebehu implementácie finančného príspevku z fondu sa používa tento jediný výmenný kurz, ktorý posluží aj ako základ pre záverečnú správu o implementácii a výkaz o plnení a prvky finančného príspevku požadované podľa článku 59 ods. 5 alebo článku 60 ods. 5 nariadenia (EÚ, Euratom) č. 966/2012.“

9. V článku 10 sa odsek 2 nahrádza takto:

„2. V prípade značne nižšieho ocenenia vzniknutých škôd, ktoré preukážu nové zistenia, prijímajúci štát nahradí Komisii zodpovedajúcu výšku finančného príspevku z fondu.“

10. Článok 11 sa nahrádza takto:

„Článok 11

1. Komisia prijme príslušné opatrenia na zabezpečenie toho, aby sa pri vykonávaní opatrení financovaných podľa tohto nariadenia chránili finančné záujmy Únie uplatňovaním preventívnych opatrení na zamedzenie podvodom, korupcií a iným protiprávnym činnostiam, účinnými kontrolami, vymáhaním neoprávnene vyplatených súm pri odhalení nezrovnalostí a v prípade potreby aj ukladaním účinných, primeraných a odrádzajúcich administratívnych a finančných sankcií.

2. Komisia alebo jej zástupcovia a Dvor audítorov majú právomoc vykonávať na základe dokumentov a na mieste audit u všetkých prijímateľov finančnej pomoci, dodávateľov a subdodávateľov, ktorým boli poskytnuté finančné prostriedky Únie na základe tohto nariadenia.

3. Európsky úrad pre boj proti podvodom (OLAF) môže vykonávať kontroly a inšpekcie na mieste, a to v súlade s postupmi podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 883/2013 (*) a nariadenia Rady (Euratom, ES) č. 2185/96 (**) na účely zistenia, či v súvislosti so zmluvou týkajúcou sa financovania z Únie nedošlo k podvodu, korupcii alebo akémukoľvek inému protiprávnemu konaniu, ktoré poškodilo finančné záujmy Únie.

4. Bez toho, aby boli dotknuté odseky 1, 2 a 3, dohody o delegovaní s tretími krajinami, zmluvy a rozhodnutia o udelení finančného príspevku z fondu vyplývajúce z vykonávania tohto nariadenia musia obsahovať ustanovenia, ktoré Komisiu, Dvor audítorov a úrad OLAF výslovne splnomocňujú vykonávať takéto audity a vyšetrovania v súlade s ich príslušnými právomocami.

(*) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 883/2013 z 11. septembra 2013 o vyšetrovaniach vykonávaných Európskym úradom pre boj proti podvodom (OLAF), ktorým sa zrušuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1073/1999 a nariadenie Rady (Euratom) č. 1074/1999 (Ú. v. EÚ L 248, 18.9.2013, s. 1).

(**) Nariadenie Rady (Euratom, ES) č. 2185/96 z 11. novembra 1996 o kontrolách a inšpekciách na mieste, vykonávaných Komisiou s cieľom ochrany finančných záujmov Európskych spoločenstiev pred spreneverou a inými podvodmi (Ú. v. ES L 292, 15.11.1996, s. 2).“

11. Články 13 a 14 sa vypúšťajú.

Článok 2

Nadobudnutie účinnosti

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli 15. mája 2014

Za Európsky parlament

predseda

M. SCHULZ

Za Radu

predseda

D. KOURKOULAS